

Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2018 gemeente Súdwest-Fryslân Toelichting

Algemene toelichting.

De visie van de gemeente op het handhaven van wet- en regelgeving in het sociale domein is als volgt samen te vatten. Handhaving moet een onlosmakelijk en logisch onderdeel van de dienstverlening van de gemeente zijn. De kern van handhaven is, dat naleving van de dienstverleningsvoorwaarden wordt gestimuleerd of desnoods afgedwongen. Als handhaving een vanzelfsprekende plek krijgt in de dienstverlening van het sociale domein, dan kunnen participatie- en re-integratie doelstellingen (nog) beter worden gerealiseerd en blijft de kortste weg naar werk in beeld. De medewerker die niet fraude-alert is, zadelt de organisatie op met onnodige kosten (onterechte uitkering, controle en opsporing, terugvordering).

Het uiteindelijke doel van handhaven is de participatie van de klant te versterken en daarmee de bestaanszekerheid te vergroten. Tegelijkertijd is handhaving belangrijk om het maatschappelijk draagvlak voor het stelsel van collectieve sociale voorzieningen als vangnet te behouden. Als klanten hun plichten en afspraken nakomen moet dat winst opleveren in de vorm van werk, waardevolle participatie of een opleiding. Het niet nakomen van afspraken moet onaantrekkelijk blijven en ontmoedigd worden door goede voorlichting, een hoge pakkans en het stellen van voorbeelden.

Daarom moet de nadruk veel meer liggen op preventie (nalevingscommunicatie en optimalisering van de dienstverlening) dan op repressie (vroegtijdige detectie en daadwerkelijk sanctioneren). Dit vraagt om een preventiemodel waarin bepaalde aspecten goed zijn georganiseerd, zoals heldere, begrijpelijke, makkelijk toegankelijke en, indien nodig, herhaalde informatie over rechten en plichten, voldoende mogelijkheden voor de klant om in contact te komen met de verantwoordelijke medewerker en een volledig (digitaal) klantdossier met registratie van deze contactmomenten. Dit sluitende preventiemodel rechtvaardigt de in sommige gevallen toch noodzakelijk geachte repressie. Immers, er is alles aan gedaan om de klant op het rechte spoor te houden. De klant weet en erkent dit ook en de organisatie kan onomstotelijk bewijzen dat alle preventieve middelen uit de kast zijn gehaald. De repressie kan en mag dan ook lik-op-stuk en streng zijn.

Artikelsgewijze toelichting.

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit artikel bevat enkele begripsomschrijvingen. De strekking van deze verordening is dat deze geldt voor alle wetten die betrekking hebben op de verstrekking van bijstandsuitkeringen.

Artikel 2. Doelstelling en opdracht college.

In dit artikel is bepaald dat het college een beleidsplan vaststelt. In dat beleidsplan wordt richting bepaald ten aanzien van de bestrijding van fraude en het tegengaan van oneigenlijk gebruik van uitkeringen.

Artikel 3. Aangifte Openbaar Ministerie.

Indien een benadeling de aangiftegrens overschrijdt, op dit moment bij een bedrag van (bruto) € 50.000, -, dan wordt de zaak overgedragen aan de Sociale Recherche Fryslân. Ook bij lagere bedragen kan trouwens aangifte aangewezen zijn. De Aanwijzing sociale zekerheidsfraude geeft de richtlijnen daarvoor. De Sociale Recherche zal een strafrechtelijke vervolging instellen en in die gevallen waarin dit bewijstechnisch mogelijk is overgaan tot het opmaken van een proces verbaal en dit proces -verbaal ter vervolging opsturen naar Justitie.

Artikel 4. Hardheidsclausule.

Indien de toepassing van deze verordening tot onbillijkheden leidt, kan het college ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen. Van deze mogelijkheid dient zeer terughoudend gebruik gemaakt te worden, om het scheppen van precedentes tegen te gaan.

Artikel 5. Inwerkingtreding.

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 6. Citeertitel.

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.